

Desinfeksjon av hud og slimhinner før punksjoner			SI/22.02-07	
Utgave: 9.01	Utarbeidet av: Hygienesykepleiere SIHF	Godkjent av Direktør medisin og helsefag Ellen H. Pettersen	Gjelder fra: 16.07.2017	Side 1 av 2

Hensikt og omfang

Ved hud- / slimhinnedesinfeksjon reduseres den permanente og midlertidige bakteriefloraen slik at risikoen for å føre mikrober inn gjennom huden reduseres.

Ansvar/målgruppe

Ledere har ansvar for at prosedyren er kjent i avdelingen og etterleves i praksis.
Hver enkelt ansatt som utfører punksjoner har ansvar for å etterleve prosedyren i praksis.

Handling

Desinfeksjonsmidler som skal brukes til hud og slimhinner:

- Klorhexidinsprit 5 mg / ml til hel hud.
- Vandig Klorhexidin 0,5 mg / ml til slimhinner.
- Steril alkoholswab, (Isopropyl), desinfeksjonsprit 70 % til injeksjoner.

Klorhexidin må IKKE brukes i øret eller komme i kontakt med hjerne eller hjernehinner. Er nevrotoksisk.

Aseptisk teknikk:

- Utfør [håndhygiene](#) før og etter punksjoner.
- Hansker beskytter deg mot blodsøl.
- Sterile hansker skal benyttes ved punksjoner av sterile hulrom / organer.

Desinfeksjon av hud før subcutane, intramuskulære injeksjoner og blodprøver

- Steril alkoholswab.
- Virketid 15- 30 sekunder.
- Punksjonsstedet skal være tørt før huden perforeres.
- **Unntak:** Spritholdig desinfeksjonsmiddel må ikke brukes hvis etanol skal analyseres eller ved utvidet prøve for politiet

Desinfeksjon av slimhinner

- Klorhexidin 0,5 mg / ml i vandig oppløsning
- Sterile tupfere / kompresser, evt. steril tang.

Desinfeksjon av hud før innleggelse av [perifert venekateter](#)

- Klorhexidinsprit 5 mg / ml og sterile tupfere
- Ved klorhexidinalergi anbefales jodofor i 1mg/ml (0,1 %) eller jodsprit 2 %.
- Virketid 60 sekunder.
- Punksjonsstedet skal være tørt før huden perforeres.

Desinfeksjon av hud før punksjon i forbindelse med spesialundersøkelser / behandling;

- Innleggelse av [sentrale venekatetre](#)

- Innleggelse av epiduralkatetre
- Spinalpunksjon
- Organ / leddpunksjon og punksjon av andre hulrom
- Plexusanestesi
- Tapping av blod i blodbank
- Blodkultur
- Innføring av fremmedlegeme / væsker

Fremgangsmåte:

- Klorhexidinsprit 5 mg / ml
- Sterilt vaskesett eller sterilt skiftesett, evt. sterile tupfere / kompresser, steril tang. Ta det som er aktuelt for undersøkelsen/behandlingen.
- Begynn sentralt og vask utover.
- Desinfeksjonsmidlet skal virke i 60 sekunder.
- Gjenta desinfeksjonen en gang til: begynn sentralt og vask innenfor det første området.
- La desinfeksjonsmidlet virke i 60 sekunder.
- Punksjonsstedet skal være tørt før punksjon eller injeksjoner.
- Punksjonsstedet skal ikke berøres etter desinfeksjon.

Referanser[SI/17.27-16](#)

Perifert venekateter - innleggelse, stell og bruk, voksne

[SI/22.02-01](#)

Håndhygiene - hånddesinfeksjon og håndvask

[Veileder for transfusjonstjenesten](#)[Desinfeksjonsmiddelliste fra Legemiddelverket](#)<http://legemiddelhandboka.no/Terapi/søker/desinfeksjon/2750> Statens legemiddelverk

- Håndbok i hygiene og smittevern for sykehus. Del 2 Bjørg Marit Andersen 2016
- Smittevern i helsetjenesten. Per Espen Akselsen og Petter Elstrøm 2012
- <https://www.infeksjonskontroll.no/forebygging/5750> Prosedyre «Desinfeksjon før injeksjon/punksjon, innleggelse av veneflon, i.v. katetre, kirurgisk/diagnostiske inngrep etc., og membraner på hetteglass, glassampuller o.l. Regionalt kompetansesenter for smittevern Helse Sør-Øst.